

link Magazine 050

THEMA:
Burgerinitiatieven

Je brengt een stapel
kleden en zoekt
gratis andere
kleden uit om weer
mee te nemen

Voorwoord

Bewoners nemen steeds vaker het initiatief om iets voor elkaar te organiseren. De redactie van link050 vindt dit een mooie ontwikkeling en is langs een tiental burgerinitiatieven in gemeente Groningen gegaan voor een interview. We vroegen wat ze ertoe bracht om iets in gang te zetten, wat ze zoal tegenkwamen en hoe het verder ging met hun project. De plaatsen die we bezochten varieerden van een zwembad tot een keuken. De initiatieven gingen over voedsel, kleding, planten, maar ook over kinderen en we zijn bij een buurtopbouwwerker langs gegaan.

Sommige initiatieven zijn piepklein, andere flink groot. Klein of groot maakt eigenlijk niets uit voor de passie en bevoegenheid waarmee al deze vrijwilligers hun project vorm gaven. Ze hebben gemeen dat ze zijn gestart vanuit een behoefte of een gemis - waar zij vervolgens met hun project in willen voorzien. Wat ze òòk allemaal doen is mensen bij elkaar brengen - en ik merkte tijdens de gesprekken hoeveel bevrediging dat geeft.

Een burgerinitiatief is een actie van iemand die vindt dat er iets moet gebeuren en het dus gewoon gaat doen. Zo'n burger wacht niet op de (lokale) overheid maar zet op eigen houtje iets op touw. Er is dus niet een al bestaande organisatie, stichting of vereniging die het voortouw neemt. Sommige burgerinitiatieven krijgen op den duur een rechtsvorm - vooral als er veel geld in omgaat is dat soms nodig. Maar veel burgerinitiatieven blijven ongeorganiseerd: dan zijn het een paar mensen die bij elkaar komen en samen iets voor elkaar krijgen.

Burgerinitiatieven zijn tegenwoordig 'hot' en de overheid is er blij mee. Inmiddels hebben we van de overheid te horen gekregen dat we niet meer voor allerlei zaken een beroep kunnen doen op de overheid. Er komt ook nog een wet aan die zegt dat 'Initiatief vanuit de samenleving de ruimte moet krijgen', want zegt de minister: "Onze democratie begint in de samenleving". Als die wet aangenomen wordt (grote kans) kunnen burgers tegen een gemeente zeggen: we nemen dit of dat op ons, want wij kunnen dat beter. En dan houden zij bijvoorbeeld het zwembad open, richten hun eigen straat in of beheren de jachthaven. Dit zijn enkele voorbeelden uit de praktijk. We zullen in de toekomst dit soort zelfbewuste burgers met initiatief en verantwoordelijkheidsgevoel vaker gaan tegenkomen. Ook in de gemeente Groningen.

Jeanet Verveer, redactie link050
Januari 2024

INHOUDSOPGAVE

Met z'n allen op zaterdag (hard) lopen	4
Hoe houd je een zwembad open?	6
De buurtopbouwwerker maakt praatjes	7
Koken in Confiance	10
Miss Baksel	12
Stekzilla in Beijum	14
Het Gouden Hart	16
Together Groningen; meer dan alleen taal	18
Broekzak Vestzak	21
De Wijert voedt	22
Colofon	25
Link050 Vrijwilligerssteunpunt	26

Met z'n allen op zaterdag (hard)lopen

Succes hebben kan ook zo z'n problemen geven. De Parkrun, elke zaterdag om 9 uur in het Stadspark, krijgt steeds meer deelnemers. Dus zijn er ook meer vrijwilligers nodig. Victoria die veel doet voor de organisatie van de Parkrun belde daarom link050 op om een vacature te plaatsen en zo hoorden we van dit burgerinitiatief.

In je eigen tempo

De route van 5 kilometer in het Stadspark wordt elke zaterdagochtend in alle vroegte uitgezet. Om precies 9 uur start de meute hardlopers, joggers en wandelaars. Iedereen doet het in z'n eigen tempo. De één arriveert na 18 minuten en de ander na drie kwartier. "Dat maakt niet uit" zegt Victoria, "we klappen en juichen even hard voor de eersten als de laatsten die aankomen. Ik denk elke zaterdag weer van 'zo dat heb ik maar weer gedaan'". Meedoen is gratis. Je hoeft je alleen maar de eerste keer aan te melden, laagdrempeliger kan niet.

Een whatsapp-groep

Over de organisatie van het gebeuren zegt Victoria: "Ik heb er in het begin wat tijd in moeten stoppen, we waren nog klein zo'n 12-16 man en dan zag je dat het eigenlijk altijd dezelfde mensen waren die vrijwilliger waren. Iedereen wil altijd wel wandelen of hardlopen. Dus ja een beetje frictie gaf dat wel. Toen heb ik voorgesteld er een whatsapp groep van te maken en daar zet ik nu het rooster en de verschillende taken in en dat werkt veel beter. Dan weten ze welke plekken nog bezet moeten worden en vult zich dat altijd wel. Er is altijd wel een taak die bij je past. Sommigen lopen vijf keer en zijn dan een keertje vrijwilliger." Nu lopen er zo'n 50-60 mensen mee en het is groeiende. In Engeland zijn Parkruns met 1000 deelnemers dus dat belooft wat!

Familiegebeuren

Parkrun is een fenomeen dat in Engeland begon en zich vervolgens over de rest van de wereld verspreidde. Victoria hoorde ervan via een zus in Engeland en ontdekte dat er ook in Groningen een Parkrun was. Haar zoon vond het onmiddellijk fantastisch "Hij rent mee en is tegelijk vrijwilliger. Hij helpt met het uitzetten van de route. Ik vond dat ik dan ook maar mee moest lopen en mijn vader wilde wel komen aanmoedigen." Het klinkt als een gezellig familie gebeuren. En inderdaad: Victoria vertelt dat ze net had gehoord dat 4 vrijwilligers komende zaterdag ook hun dochters meenemen.

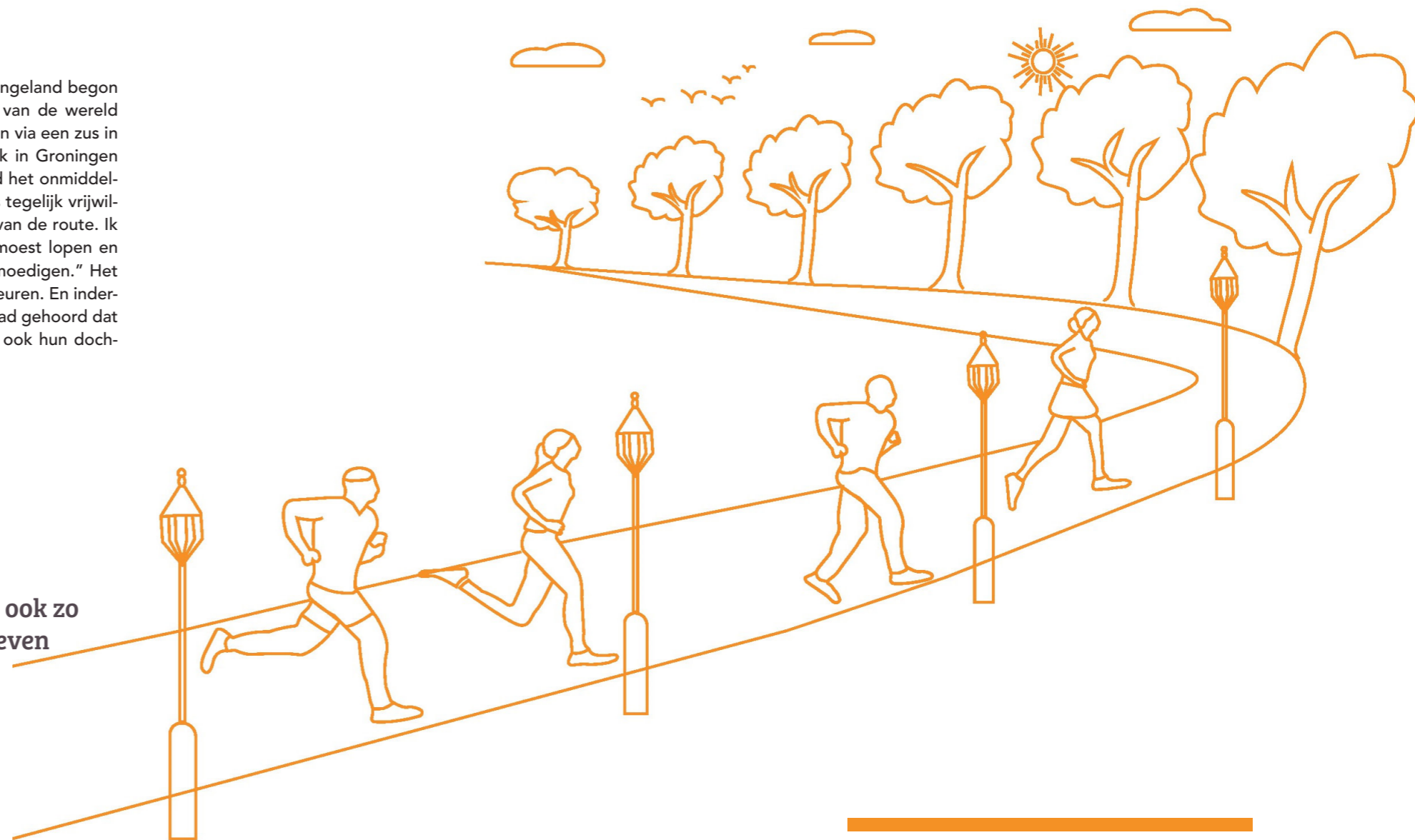
Succes hebben kan ook zo z'n problemen geven

Een community

Parkrun is meer dan alleen maar hardlopen het is ook een community en dat gemeenschapsgevoel is minstens zo belangrijk als het rennen. "De meeste Parkruns hebben ergens een cafeetje waar ze na afloop heen kunnen gaan. Toen we nog vrij klein waren nam iemand af en toe koffie mee en nu doet mijn vader het elke week. Anderen dragen bij met een paar pakken koffie of nemen koekjes mee." Mensen praten gezellig met elkaar. "Ik hoor van veel mensen dat het hun ook een mentale boost geeft, met name na de eenzame coronatijd."

Vrijwilligers

Het timen van je tijd hoort bij de Parkrun. "Het leuke daarvan is dat je na verloop van tijd kan zien of je je tijd aan het verbeteren bent. Het zijn de vrijwilligers die dit doen. Zij scannen je barcode aan het begin en eind van de Parkrun, zonder deze mensen heb je geen evenement. Daarnaast zijn er routeregelaars nodig die vooral bij plekken staan vooral bij plekken waar je verkeerd zou kunnen lopen. Niet onbelangrijk is dat ze ook nodig zijn om elkaar aan te moedigen: 'je doet het top!' en 'goed zo, die kant op!' Dat is precies wat Parkrun zo leuk maakt zegt Victoria. ♦

Hoe houd je een zwembad OPEN?

Na een oproep van de gemeente in de Westerkrant kwamen flink wat mensen op de informatieavond over wat te doen met het zwembad van Hoogkerk. Een zwembad dat tot ongenoegen van de bewoners al 2.5 jaar dicht was. Want eerst was er corona, toen een scheur in de bodem (die de gemeente liet repareren) en toen was er een nieuw bestuur nodig. Dus het was aan de bewoners of het zwembad al of niet zou gaan functioneren. "Als jij plannen hebt is de gemeente bereid om te ondersteunen en iets terug te doen" zegt Erik, algemeen bestuurslid van de Stichting Zwembad Hoogkerk.

**Google is onze beste vriend,
en de oude badmeester
weet overal van**

Pragmatisch

Na de vergadering ging het snel. In no-time kwam er een nieuw vijf-koppig bestuur, en 20 -25 vrijwilligers en na tien, elf weken ging zwembad open. "We zijn heel pragmatisch. Als er iets is dan appen we elkaar en beslissen we snel, dat is de enige manier waarop het werkt. Als je het met alle handboeken en draaiboeken wil doen heb je zo vier maanden nodig en dan kom je pas ergens in oktober uit". Aan het woord zijn Diane secretaris van de Stichting en Erik, bestuurslid.

Voor en door Hoogkerk

Het bestuur en de vrijwilligers doen alles zelf, er is een foto waarop je ziet dat Michael het chloor in het bad doet en ik zie ik een vrijwilliger aan de hekken rondom het bad sleutelen. Het bestuur zorgde ervoor dat er een gediplomeerde badmeester was en dat er horeca te vinden was. Dit zwembad is duidelijk van, voor en door Hoogkerk. Bewoners uit Gravenburg, de Helder en Vinkhuizen komen hier ook zwemmen.

'Google is onze beste vriend'

"We hebben een investeringsplan gemaakt voor tien jaar: er moeten pompen vervangen worden, je moet erop letten dat je voldoet aan allerlei besluiten en we moeten de lamellen (zeg maar het deksel op het bad) vervangen" vertelt Erik. En hebben ze verstand van zwembaden? "Google is onze beste vriend, en de oude badmeester weet overal van. Twee vrijwilligers maken een soort beschrijving hoe het technisch allemaal in elkaar zit". Dus zo te horen heeft het bestuur zich de zaken snel eigen gemaakt.

Met enthousiasme, creativiteit en hard werken kom je een heel eind. Toen het zwembad opnieuw gecoat werd mocht er geen bloesem van de bomen in het bad komen. Erik: "Het bedrijf wilde er een hele dure tent overheen spannen, dat zou minstens 10.000 euro kosten. Toen hebben een stel vrijwilligers de boeren in de omgeving gebeld en hebben we bietennetten gekregen om over het zwembad heen te spannen."

Het mooiste moment

Er was geen moment bij dat ze dachten dat het niet zou lukken. "Het mooiste moment was toen we een datum voor de opening konden prikken" vertelt Diane. "En de opening was geweldig, we moesten die dag zelfs mensen, die met het hele gezin in de rij stonden, vertellen dat ze niet naar binnen konden omdat het te vol werd." Ze zijn echter nog niet klaar. "Als het bad dicht gaat in september hebben we tijd om een aantal zaken goed te regelen". Het personeel is nu bijvoorbeeld via uitzendbureaus geworven. Diane: "We wilden eigenlijk dat ze direct in dienst bij de Stichting zou komen, maar als je dat soort dingen heel snel regelt maak je fouten en dat kan je je met personeel niet permitteren.

De toekomst, de uitdaging

Erik vindt de jeugd belangrijk: "Die willen we erbij betrekken. Als we lifeguard lessen voor de jongeren regelen kunnen we ons eigen toezicht-houdend personeel opleiden en ons fundament verbreden. We zouden een ploegje van 10, 15 toezichthouders willen hebben, dan kunnen we ook de openingstijden verlengen. Verder denken we ook aan crowdfunding en aan het werven van sponsors. Als we reclameborden aan de hekken rond het zwembad vastmaken levert dat wat op en waait de wind er niet zo overheen, waardoor je gas bespaard." Ideeën genoeg dus, en wat je hier ook hoort is dat na een spetterend begin het bestuur zich vooral gaat bezig houden met de continuïteit van het zwembadproject. "Daar zit de uitdaging" beamen de bestuursleden. ♦

**We zijn heel pragmatisch.
Als er iets is dan appen we
onder elkaar en beslissen we
snel, dat is de enige manier
waarop het werkt.**

De buurtopbouwwerker maakt praatjes

Er zijn een paar factoren die buurtinitiatieven tot een succes maken. Een idee hebben, gemotiveerd zijn, een passie voor iets hebben is belangrijk. Maar er is meer nodig. Soms moet er een ruimte komen, of is er geld nodig, of materiaal, toestemming of een vergunning van de gemeente, of organisatietalent. Misschien wil je niet in je eentje de kar trekken en zoek je medestanders. Dit is waar een buurtopbouwwerker een belangrijke rol kan spelen. Ik spreek Petra Mens, buurtopbouwwerker in Groningen-Zuid.

Praatjesmaker

Wat Petra doet is heel simpel: "Ik ga op straatronde en spreek mensen. Ik hoor wat ze doen, wat ze beweegt en hoe het met ze gaat. Eigenlijk ben ik een praatjesmaker", lacht ze. "Als je geïnteresseerd bent voelen mensen zich gezien en soms ontstaan daar dingen uit. Het hoeft maar heel klein te zijn, niet iedereen hoeft mee te doen." Een voorbeeld: "Ik sprak een vrouw met kinderen die erover denkt te gaan verhuizen omdat er geen speelmogelijkheid is in de wijk. Een straat verderop hoorde ik van iemand dat zij ook een speeltuin miste. Die mensen brengen ik bij elkaar, zo van 'ga eens samen koffie drinken' en dan kijken we wat er mogelijk is."

Capaciteiten en talenten

Petra vindt het belangrijk dat mensen zelf in actie komen. "Als mensen een idee hebben, een klacht of kritiek, of ze missen iets in hun wijk, is het belangrijk dat zij zelf met een oplossing komen. Het gaat erom de door henzelf onvermoede capaciteiten en talenten te mobiliseren." Het is de rol van Petra en haar collega's om mensen en organisaties met elkaar in contact te brengen en te zorgen voor continuïteit. Ze motiveren en adviseren de bewoners over het uitwerken van hun ideeën. "Soms loopt het geweldig", zegt Petra. "Dan lopen de dingen helemaal uit de hand en heb je er geen grip meer op, maar dat is juist goed. Want van het een komt het ander. Dan kun je het project aan de mensen zelf overlaten; en als het nodig is, spring je weer bij."

Verbinders

Buurtopbouwwerkers zijn verbinders. Ze hebben een flink netwerk en bijvoorbeeld ook een goed contact met de gemeente. Dat is belangrijk want vaak komt er een moment dat een buurtinitiatief iets van de gemeente nodig heeft en dan is het handig dat iemand je helpt om in die organisatie je weg te vinden. Andersom hoort de gemeente via de opbouwwerker wat er in een wijk speelt.

Verbindingen

Petra's inbreng in de totstandkoming van de buiten-beweegplek in de wijk Hoornse Meer laat zien hoe belangrijk het is om verbindingen te leggen met diverse partijen. Omdat er in de Hoornse Meer weinig te beleven was kwam een groepje bewoners en een beweegconsultant met het idee om een beweegplek in te richten. De combinatie van bewegen en ontmoeten was waar het hier om ging. Petra: "Het heeft zes of zeven jaar geduurd voor het er kwam. Aanvankelijk was er geld maar geen plek en er was al wel contact met leveranciers. Ik heb er toen verschillende partijen bij gehaald: het Huis van

Het gaat erom de door henzelf onvermoede capaciteiten en talenten te mobiliseren

de Sport, de gemeente en het Hampshire hotel. Ik zorgde ervoor dat het overleg gaande bleef, want wat dat betreft ben ik wel een doorzetter." De plek kwam er in 2020 en tegelijk is daar een 60+ fitnessgroep ontstaan.

Eerst de mensen, dan het geld

Over hoe een proces hoort te lopen is Petra heel duidelijk: "Je moet ervoor oppassen dat het niet zo is van: 'hier is een pot met geld en daar gaan we de mensen bij zoeken. Dat is de omgekeerde wereld; een valkuil waar je al snel intrapt. Het begint bij de mensen, zij moeten met de plannetjes komen." Petra noemt de rollator-loop bij de Dreesflat als voorbeeld van hoe het soms kan gaan als je niet oppast. "Buurtzorg kwam bij mij want ze wilden ouderen meer activiteiten aanbieden kwam. Toen heb ik gezegd van 'zorg nou dat je dat met mensen en het liefst door de mensen zelf laat doen en dat jullie het alleen ondersteunen."

Zwerfvuilteampje

Soms heeft een buurtwerker een faciliterende rol, Petra: "Mensen klaagden over zwerfvuil. Toen heb ik om grijpertjes gevraagd bij de gemeente. Nu hebben in de Boerhaavelaan per flat zeker drie of meer mensen een grijpertje. Zelfs in de Boerhaaveflat, een seniorenflat, ontstond een klein zwerfvuilteampje. Zij gingen elke zes weken in het park vuil rapen. Wist je dat de gemeente Groningen inmiddels 35000 stille krachten heeft die vuil rapen? Ik lever de mensen aan en de milieustewards geven ze dan een grijpertje. Zij houden daar de lijsten van bij en als het dan tijd is voor Lentekriebels, kan ik die mensen vragen of ze mee willen doen. Voor deze actie kan je

Je moet ervoor oppassen dat het niet zo is van: 'hier is een pot met geld en daar gaan we de mensen bij zoeken

maximaal. 200 euro van de gemeente krijgen. Multiculturele vrouwegroep Lotus vraagt het ieder jaar aan en van het geld kan na afloop van Lentekriebels lekker worden gekookt en samen gegeten

Ook mensen met een rugzakje

"Eigen verantwoordelijkheid, eigen regie is niet altijd mogelijk. Toch kunnen ook mensen met een rugzakje veel doen. Juist door iets voor de wijk te doen kunnen ze hun zorgen even loslaten. Daar kunnen veel mooie dingen uit voortkomen die hun leven ook weer een opkikker kunnen geven. En ja, dan kan er weer een moment komen dat het niet goed met hen gaat en dan worden die extra activiteiten als eerste aan de kant geschoven, maar daar heb ik dan wel begrip voor." Als ik over de Paterswoldseweg terugfiets zie ik warempel een teampje van drie mensen in een oranje hesje met grijpertjes druk bezig om de boel weer netjes te maken.♦

Koken in Confiance

Soms is de plek een inspiratiebron voor een activiteit. Jurjen had MS en woonde in Confiance en belangrijker: hij was kok geweest en dan heb je oog voor sommige dingen. In zijn geval was zijn oog gevallen op de grote keuken van Confiance en de ruimte met tafels en stoelen. Dus Jurjen vond dat er gekookt moest worden. Jurjen woont niet meer in Confiance maar elke derde donderdag van de maand wordt nog steeds gekookt voor en door buurtbewoners: Confiance à la Carte. Opgeven kan bij WIJ, dat tegenover Confiance kantoor heeft.

Tegenwoordig zijn het een aantal dames die de boodschappen doen, koken en weer opruimen. Soraya, Virginia, Hinnie en Tillie. De dames zijn allemaal een flink eind in de zeventig dus ja dit is een initiatief waarvan onzeker is hoe lang het nog duurt. "Als ik ermee stop, stoppen ze allemaal" zegt Tillie. Maar misschien valt het wel mee, want ik hoor de anderen niet over

stoppen praten. Bovendien is Hinnie er nog maar kort bij dus blijkbaar is er altijd wel iemand die het leuk vindt om zich bij het groepje aan te sluiten. "ik houd van koken" zegt Hinnie. Confiance à la Carte kreeg een startsubsidie van 500 euro. Misschien is er nog iets over voor een nieuwe kaasschaaf want Hinnie klaagt dat hij bot is. Virginia houdt duidelijk ook van koken,

Fotograaf: Mark Timmerman

Ik heb de indruk dat deze dames altijd wel een of ander vrijwilligerswerk in de wijk hebben gedaan

zij roert in de spaghetti saus en vertelt dat ze er via de 'club' -ze bedoelt de Semmelstee- bij is gekomen. 'Ik houd van aardappels' zegt ze maar ik heb de indruk dat Arabisch koken toch meer haar hart heeft. In het verleden 'voor de corona, toen meer mensen mee-aten' kon je altijd kiezen tussen Nederlands en buitenlands eten. Virginia vertelt dat ze ook meehelpt bij de soepmaaltijd die de kerk een keer per maand aanbiedt. Ik heb de indruk dat deze dames altijd wel een of ander vrijwilligerswerk in de wijk hebben gedaan.

Vandaag hebben 15 mensen zich opgegeven, Petra opbouwwerker van WIJ, een collega van haar en ik schuiven aan bij mevrouw Groen die alleen aan een tafeltje zit. Twee heren van Cosis doen de bediening. Petra: "Dit vindt Cosis ook fijn, dat hun mensen mee kunnen helpen". Deze meneer heeft ook een tijdje flyertjes rondgebracht over Confiance à la Carte. Dat noem je een win-win situatie.

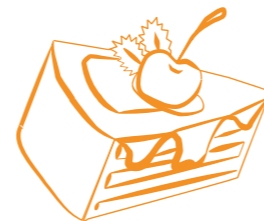
Mevrouw Groen kookt meestal thuis voor zichzelf "daar zit ik niet mee, dat vind ik niet erg" zegt ze. Maar gelukkig geniet ze van de spaghetti, die ze in klein stukjes snijdt zodat het op macaroni lijkt want ze had gezegd dat ze daar meer van houdt. Aan een andere tafel zijn zes buurtbewoners driftig in gesprek met elkaar. Gerrit van Cosis komt nog een keer langs om te vragen wat hij nog aan drinken kan serveren. ♦

Miss Baksel

Een beproefd recept: laat weten dat er taart is en dan komen de mensen wel. Laten we zeggen: het helpt ze over de streep. Dit was het idee van Consuela en het werkte! De naam Miss Baksel verzong ze zelf.

Hier zit een verhaal achter en dat gaat zo: Consuela zat al een tijdje thuis en dat beviel haar niet. "Altijd hetzelfde kringetje van mensen, beetje tv kijken, boodschapje doen en dat was het" zegt ze. Dus toen ze hoorde van de Smeltkroes stapte ze daar eens binnen. En die eerste stap heeft veel veranderd in haar leven. De Smeltkroes is een ruimte in Beijum waar bewonersinitiatieven - en dat zijn er veel, waarover later meer - tot bloei kunnen komen.

Consuela werd 'manusje van alles' in de Smeltkroes, ze hielp mee in de kringloop winkel en hield de weggeefkasten van Ons Gouden Hart op orde. De Smeltkroes gaat over verbinding en ontmoeting, en het was hier dat Consuela op het idee kwam om taarten te bakken en die aan te bieden. "Mensen komen wel als er iets lekkers is" zegt ze.

En die eerste stap heeft veel veranderd in haar leven

Mensen komen wel als er iets lekkers is

En dat werkte. Consuela bakte thuis en nam het mee. Ze heeft cupcakes gebakken voor een paar succesvolle evenementen die de Groningse maatjes in Beijum vlak voor kerst en met de Pasen organiseerde. Ze was er druk mee. Geld voor meel, boter en eieren kreeg ze van het wijkbudget voor Beijum. Het is niet bij bakken gebleven, door de stap te zetten naar de Smeltkroes kreeg ze de vraag of ze mee wilde doen

met het wijkilde. Daar volgt ze nu een MBO1 opleiding als assistent in de verzorging. "Ik krijg Nederlands en rekenen, ik leer om alles op de laptop te doen en ik moet presentaties geven en een CV maken." En ja het vrijwilligerswerk als Miss Baksel komt natuurlijk ook in haar CV te staan. "Ik werk nu twee dagen in de keuken van wijkcentrum het Heerdenhoes dat is een onderdeel van de opleiding en ik ga een dag in de week in wijkcentrum het Trefpunt naar school. Echt fijn dat ik dit allemaal in de wijk kan doen". Ze komt nog regelmatig in de Smeltkroes want als Miss Baksel heeft ze andere vrouwen leren kennen die ze nu haar vriendinnen kan noemen. Haar kleine kringetje is inmiddels een stuk groter geworden. ♦

Stekzilla in Beijum

Een burgerinitiatief begint met een idee, een gedachte, een tekort of ... een overschot. Maggy had een overschot aan planten en stekjes en besloot er iets mee te doen. Of misschien had ze dat idee altijd al. Want ze vertelt dat ze met big shoppers rondfietste om overal verweesde planten op te halen. Het was nog in coronatijd. Een periode waarin ze niet meer naar school ging (ze was gestopt met de opleiding Grafische Vormgeving) en al een tijdje thuis zat. Ze besloot buiten een plantenmarkt te organiseren. Zo is het begonnen.

Plantenmarkt

Ze vroeg Nijestee of die het goed vond dat ze buiten in de Antillenstraat een stekjesmarkt hield en die vond het fantastisch. Ze verwachtte er niet veel van. "In ieder geval komt mijn moeder" dacht ze. Ze had een flyertje gemaakt, gepost op facebook en daar stond ze dan, zou er iemand komen? Best eng. Maar er kwamen flink wat mensen en "dat was wel even aanpassen" zegt ze. Vanwege dit succes organiseerde ze het nog een keer, kwam op de radio en er verscheen een artikelje in de wijkkrant. Het Groenhuis legde contact met haar "kan het niet bij ons ondergebracht worden" vroegen ze. Op zich vond ze het fijn, een dak boven het hoofd te krijgen, maar zegt ze "ik wil het wel bij mezelf houden." Daar kwam ze op het idee om er een plantenbieb van te maken waar mensen planten kunnen ruilen.

Een dak boven je hoofd

Maggy verhuisde naar Beijum en ging ook daar op zoek naar een plek, want ze wilde het in haar eigen wijk doen. Dat is belangrijk. Het idee was om planten op te halen, op te knappen en ervoor te zorgen dat ze weer geruild konden worden. "Ik ben bij de WIJ binnengelopen vroeg: 'heb je een locatie voor me?' Via via hoorde ik van een ruimte aan de Claremaheerd en ik heb me toen heel brutaal in de whatsappgroep laten zetten zodat ik kon laten horen wat ik zocht." Er waren andere initiatieven – weggeefkasten, kindetraktaties en meer, sommigen zijn weer verdwenen andere niet. De ruimte kreeg een naam: de Smeltkroes en zo is Stekzilla daar nu al weer een jaar te vinden. Je loopt de kringloopwinkel binnen, slaat rechts af en daar is Stekzilla: kasten en planken vol met tientallen kleine plantjes, opgepotte stekjes. Lege potten, zakken met aarde, een paar grote planten. Hier kan je plantjes ruilen en als je niet kan ruilen kan je voor een klein bedrag een plantje kopen.

Ik neem mezelf serieus

"Ik kwam als kluisenaar hier binnen" vertelt Maggy. Ze had immers vooral thuisgezeten. "Toen kwam ik op een locatie waar ik meedeed met vergaderingen, waar ik een hoop mensen moest leren kennen en dat was ik helemaal niet gewend. Ik vond het heel spannend. Luisteren ze wel naar me? Ik ben tenslotte heel jong (24) en de meesten hier zijn ouder." Maggy kwam erachter dat ze het best goed kon: regelen, praten, organiseren en meedenken. "Hé! Ik kan iets positiefs over mezelf zeggen!" Haar zelfvertrouwen werd groter en haar talent werd onderkend. "Ik nam mezelf serieus, dus dan word ik ook serieus genomen."

Crisis en succes

Niet alles is van een leien dakje gegaan overigens. Er kwam een moment dat de dingen niet meer lekker liepen in de Smeltkroes "Omdat er verschillende belangen waren" zegt Maggy. Niet elk project heeft deze crisis overleefd. De kringloop, de weggeefkasten en de planten bieb zijn er nog. De activiteiten van de Groningse maatjes zijn op een lager pitje gezet. Dat laatste project was een idee van Maggy en Liesbeth. Samen organiseerden ze succesvolle evenementen om mensen uit hun huis te halen. Er was een warme jassen avond in de Bron (de PKN kerk) een Paas maaltijd waar veel mensen op af kwamen. In de Smeltkroes werd geknutseld en er was een koffietafel, een buitenactiviteit, pompoen uithollen en een soepinloop. Maggy en Liesbeth, die er ook even bij is komen zitten, glunderen helemaal als ze vertellen hoeveel mensen hier op af kwamen. Het zijn duidelijk dames met een hoop energie. De bingo en paasactiviteiten hebben ze dit jaar in andere buurthuizen mogen organiseren.

Participatie en Buurtontwikkeling

Al doende is Maggy erachter gekomen dat ze het contact met wijkbewoners ontzettend leuk vindt, daarom begint ze in september met de studie Participatie en Buurtontwikkeling aan de Hanzehogeschool en gaat ze werken voor Beijum in Bedrijf. Ze krijgt er een deelnemersvergoeding voor. Zo zie je maar wat er kan gebeuren wanneer je met je hobby op straat gaat staan. ♦

Het Gouden Hart

Het begon bij iemand aan huis aan de Froukemaheerd, ging toen naar de Onnemaheerd en heeft nu een vaste plek gekregen aan de Claremaheerd bij de Smeltkroes waar ook een kringloopwinkel gevestigd is. We hebben het over de Weggeefwinkel 'Ons Gouden Hart' in Beijum. "Mensen die wat goeds wilden doen hadden een kastje bij hun huis neergezet maar hadden 's nachts last van lawaai van mensen die die kastjes leeg kwamen halen, dat ging dus erg ten koste van hun privacy" vertelt Nienke, beheerder van de weggeefkasten.

Gekomen en niet weggegaan

Zij was anderhalf jaar geleden de Smeltkroes binnengestapt om wat te doneren aan de weggeefwinkel en is niet meer weggegaan. "Ze zeiden van 'nou, jij hebt wel een vlotte babbel, wil je hier niet als vrijwilliger komen?'. En ze is gebleven. Zij zorgt nu in haar eentje voor de weggeefkasten. "Maar ik krijg van donateurs en andere vrijwilligers veel steun, dus ik heb niet het idee dat ik er alleen voorsta."

Gereguleerd

In het begin kon iedereen pakken wat hij of zij wilde maar al snel werd een en ander gereguleerd. Klanten krijgen een kaart en mogen één keer per week langskomen, per productsoort staat op de kasten hoeveel ze mee mogen nemen. Er zijn kasten met verpakt eten, er zijn hygiënische producten, schoonmaakmiddelen, diervoeding en soms ook verse groente of fruit. "Je hebt mensen die elke week komen, anderen één keer in de maand. Je ziet hier van alles binnen komen en hoort wel eens schrijnende verhalen. Het zijn tegenwoordig ook werkenden die de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen." Er zijn 80 mensen die een kaart voor de weggeefwinkel hebben.

Iedereen heeft z'n kwaliteiten

Nienke heeft een dochter met een bijzondere zorgvraag en was tot anderhalf jaar geleden gewoon thuis. Hoe was die overgang om ineens zo'n verantwoordelijkheid te hebben? In de Smeltkroes krijg je immers te maken met vergaderingen, afspraken maken, overleg en dat soort dingen. "In het begin vond ik het lastig, maar ik ben wel iemand die z'n mond open trekt. Dingen op papier zetten is niet mijn sterkste punt. Maar ik kreeg hier al gauw vriendinnen en iedereen heeft z'n kwaliteiten. Ik ben goed op het sociale vlak, laat mij maar met mijn klanten bezig zijn. Ik kwam er hier achter hoe weinig ik van de wijk wist, terwijl ik er al bijna mijn hele leven woon. Maar nu is het overal van hoi en hoi want ik ken ineens een hoop mensen."

Ze zeiden van 'nou, jij hebt wel een vlotte babbel, wil je hier niet als vrijwilliger komen?'

Fotograaf: Kevin Bekkering

Donateurs aanschrijven

Nienke beheert ook de facebookpagina van 'Ons Gouden hart', belangrijk want via facebook kan ze mensen vragen om donaties voor de weggeefwinkel. "Je weet nooit wat je binnenkrijgt en je wilt mensen toch wat aanbieden. Ik lig er wel eens wakker van." Het aanschrijven van bedrijven om donaties te krijgen is nog wel een dingetje. "Ik ga met mensen om zoals je met kennissen en vrienden omgaat, maar in sommige gevallen moet je toch wat formeler zijn qua taalgebruik. De durf is er, maar hoe formuleer je dat? "

Talenten

Net als Consuela van Miss Baksel kreeg Nienke het aanbod om een opleiding bij het Wijk Gilde in Beijum te doen. Ze is er mee gestopt omdat de opleiding niet echt bij haar paste. Maar binnenkort begint ze met een andere opleiding: ze wordt uitvaartverzorgster. "Ik ben iemand die graag mensen helpt en waarom niet op de zwaarste dag van hun leven? Ik vind het belangrijk te luisteren naar de wensen van mensen. Ook naar de wensen van degenen die wat anders willen dan strak in het pak en een plakje cake." Ze wijst op haar tatoeages en opgeschoren haar. "Ik heb altijd een fascinatie voor overlijden gehad." Zo zie je dat je een vlotte babbel en talent op sociaal gebied op de meest onverwachte plekken kan inzetten. ♦

Together Groningen; meer dan alleen taal

Eigenlijk zijn het kinderen geweest die de aanzet tot Together Groningen (taalondersteuning voor kinderen op de basisschool) hebben gegeven. Mariël de Vos had als kind met haar ouders in Syrië gewoond en herkende de worsteling met de taal en cultuur van veel van de klasgenootjes van haar kinderen. Zij had als kind diezelfde ervaring gehad. Ze begreep hoeveel een beetje hulp en ondersteuning zou betekenen voor deze kinderen en begon in najaar 2018 met Together Groningen in Selwerd. Het was een ander kind dat ervoor zorgde dat Together Groningen ook naar Paddepoel kwam.

Kinderburgermeesters

Jouayria, Kinderburgermeester van Groningen in 2019, mocht een project uitkiezen om te ondersteunen. Niet dat zij zelf taalondersteuning nodig had, maar ze wist hoe nodig het was voor sommigen van haar klasgenoten. Daarom koos zij voor Together Groningen en zorgde ervoor dat ook op haar school taalondersteuning werd gegeven. Dankzij Jouayria kreeg Together Groningen ook nog een donatie uit het fonds van de Kinderburgermeester. Fatouamata, Kinderburgermeester in 2022/23 koos ook Together Groningen als haar project en zo begon Together Groningen ook op haar school met taalondersteuning.

Dit is precies wat nodig is

Het begon dus klein in het najaar van 2018. Samen met haar man David gaf Mariël taalondersteuning aan een paar kinderen van de Wegwijzer in het gebouw van Wijkbedrijf Selwerd. Ze schakelde vriendinnen in om mee te doen en daarna is het gaan groeien. De gebiedsontwikkelaar van Selwerd was enthousiast, een onderwijskundige zei dat dit precies was wat er nodig was, WIJ raakte betrokken en brugfunctionarissen van diverse lagere scholen gingen kinderen doorverwijzen naar Together Groningen. Tegenwoordig worden deze taaluurtsjes op vijf basisscholen in Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen gegeven. De kinderen komen uit alle windstreken en Nederlandstalige kinderen zijn ook welkom.

Weinig middelen, grote impact

Het mooie van het project is dat het met weinig middelen een grote impact maakt. Het draait op vrijwilligers, maar inmiddels zijn er ook drie mensen parttime in dienst. Per locatie is er een coördinator en er is een oudercoach, waarover later meer. "De kinderen geven terug dat ze er erg van genieten" zegt Rian die het stokje van Mariël als coördinator van het project in de zomer van 2020 overnam. Rian is ontwikkelingspsycholoog en vertelt dat dit werk haar hart heeft. Ze gaf haar baan bij de GGZ op en is bij Together Groningen begonnen als vrijwilliger.

Rian vertelt dat er een paar succesfactoren geweest zijn. Ze noemt als eerste het team dat met veel enthousiasme met de kinderen aan de slag is gegaan. Deze vrijwilligers zijn de basis van het project. De goede samenwerking met verschillende organisaties in de wijk is een belangrijke factor geweest. De WIJ, het Wijkbedrijf, de brugfunctionarissen hebben allemaal een rol gespeeld en het project ondersteund. De buurtkerk de Fontein en het Magmagebouw in Vinkhuizen boden ruimtes aan. Het feit dat de gemeente in het project gelooft is natuurlijk ook belangrijk. Together Groningen wordt tegenwoordig (gedeeltelijk) door de gemeente gefinancierd. Tenslotte is Rian ook enthousiast over het bestuur van de stichting. "Ze zijn belangrijk voor het formuleren van een visie, voor de professionalisering en voor de continuïteit. Bovendien

steken ze veel tijd en energie in het aanschrijven van fondsen voor de nodige subsidies. Vragen om geld vind ik heel moeilijk". Dus een doortastend bestuur kan veel betekenen.

Hoe werkt het?

Een keer per week gaan de vrijwilligers een uurtje met de kinderen aan de slag. Eén vrijwilliger doet met twee of drie kinderen taalspelletjes, leest voor, helpt bij spreekbuurten en ondersteunt bij begrijpend lezen. Het eerste uur na schooltijd gaat het om kinderen uit groep 1 tot en met 5 en in de tweede ronde krijgen kinderen uit groep 6, 7 en 8 alle aandacht. Op zo'n middag zijn zo'n vijf, zes vrijwilligers aan het werk met ongeveer 20 kinderen. Rian: "We zijn geen huiswerkinstituut. Voor ons is taal erg belangrijk want ons onderwijs is erg talig. Door kinderen te ondersteunen met begrijpend lezen en hun woordenschat uit te breiden krijgen ze op school meer van de lesstof mee. Daarnaast is zelfvertrouwen

Ze schakelde vriendinnen in om mee te doen en daarna is het gaan groeien

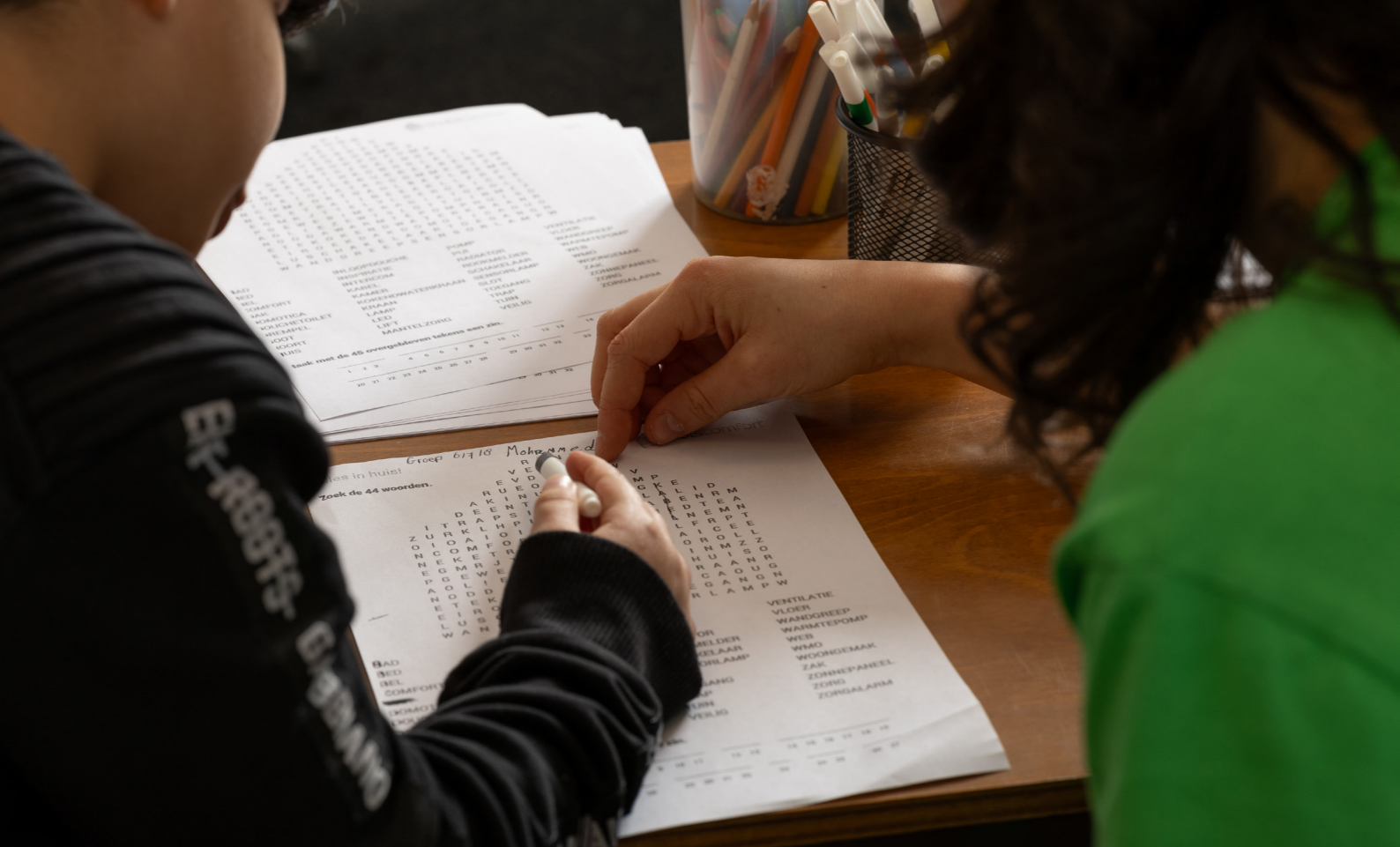
en zelfbeeld belangrijk. We vieren successen zodat ze meer gaan geloven in zichzelf. Je kent het kind en hebt er aandacht voor en dat alleen al is waardevol."

De ouders

Terwijl de kinderen aan het werk zijn komen ook de ouders van de kinderen bij elkaar, onder begeleiding van een oudercoach. Rian: "Het is belangrijk de ouder erbij te betrekken, want wij zien het kind als onderdeel van een familiesysteem. Voor

Fotograaf: Kevin Bekkering

Broekzak Vestzak

De gemeente zit echt niet stil, maar kan niet alles zelf doen. Dus toen Janny Dekker van Gebiedsteam Zuid bedacht dat het een goed idee zou zijn om in de Wijert een duurzaam project te ontwikkelen deed ze een oproep in de wijkkrant en vond ze mensen die dat wilden gaan dragen. Zo is Broekzak Vestzak ontstaan, aanvankelijk in de Vondellaan in de Vondelflat, nu aan de PC Hoofllaan 1 in MFC de Wijert.

Kleding rouleert

De naam zegt het al: Je brengt een stapel kleren en zoekt -gratis!- andere kleren uit om weer mee te nemen. Zo rouleren de kleren tussen de bewoners, ben je regelmatig in het nieuw gestoken en wordt er niets weggegooid. Broekzak Vestzak opende april 2021. Midden in de coronatijd, dus de mensen konden alleen op afspraak komen, maar mooi dat Broekzak Vestzak juist in die tijd de mogelijkheid bood om iemand te ontmoeten. Want met Thea en Maria kan je ook goed een praatje maken en ze zijn goed in het uitzoeken en ophangen van de kleding. "Er zit goed spul bij" zegt Maria, "Soms is het niet eens gedragen en zit het prijskaartje er nog aan."

Kleding genoeg

Zoals gezegd, Janny had het idee maar Thea en Maria werkten het uit. Thea is al bekend in de Wijert want zij loopt al een paar jaar als buurtconciërge haar rondjes. Via facebook werd Maria gevonden en na een oproep op facebook kwamen er ook 24 dozen met kleding binnen. "Het was de vraag of die oproep wel wat zou opleveren" zeggen de dames. Je ziet aan hun gezichten dat ze best een beetje in spanning hebben gezeten. Maar kleding genoeg dus: "Soms hebben we zelfs teveel, maar dat gaat dan naar Gea's Weggeefwinkel" zegt Maria. Zo te horen loopt het hartstikke goed, "Soms gaan er wel 100 artikelen per week de deur uit." Twee middagen zijn ze open van 13 tot 16 uur. Woensdagmiddag is Maria er ook want dan kan je kleren komen brengen waar iets aan vermaakt moet worden: een broek korter of langer maken, een rits inzetten en meer en dat kan Maria allemaal. Maria had nog niet eerder vrijwilligerswerk gedaan. "Ik zei altijd dat ik nooit van m'n leven vrijwilligerswerk ging doen, maar ik hou van kleren dus hier ben ik op m'n plek." ♦

de ouder zelf is het ook belangrijk dat er aandacht is voor de dromen en wensen die zij hebben. Als ouders willen zij hun kinderen ondersteunen. Wij realiseren ons soms niet hoe groot de uitdaging is voor nieuwkomers om hier te integreren. Het onderwijs is hier zo anders dan ze gewend zijn. Dit voorjaar was er bijvoorbeeld veel aandacht voor 'Lentekriebels', de seksuele voorlichting voor kinderen. Wij hebben hier veel over gepraat en uitgelegd en laten zien wat kinderen wordt verteld, want er waren veel vragen."

Het mooie van het project is dat het met weinig middelen een grote impact heeft

Het team

Rians collega Mirjam bereidt de thema's voor samen met de vrijwilligers en bedenkt de werkvormen en spelletjes. "Maar als de vrijwilliger wat ervaring heeft kan die daar haar eigen draai aan geven." Voor de start van de middag komen de vrijwilligers bij elkaar om het programma te bepreken en achteraf wisselen ze ervaringen uit. "We doen het als een team en dat is iets dat de vrijwilligers aantrekkelijk vinden, we luisteren naar elkaars ervaringen en wisselen tips uit. Ik zie ook dat vrijwilligers hier hun talenten kunnen inzetten."

De toekomst

"In de toekomst willen we kwaliteit blijven bieden en meer kinderen bereiken in de wijken waar we al actief zijn. Verder zijn we bezig een visie te ontwikkelen op hoe de ouders te ondersteunen. Bovendien zijn we gevraagd of we dit project ook in Lewenborg willen opstarten." Rian lijkt soms een beetje overweldigd door het succes van dit project dat zo klein begon, maar zich nu over de rest van de stad lijkt te gaan verspreiden. ♦

De Wijert Voedt

Er zijn zo van die berichten die mensen aanzetten tot actie. Nieuws over de voedselverspilling in de westerse wereld is er zo een. Ina vertelt dat haar project 'De Wijert voedt' zelfs drie achterliggende gedachtes heeft: een afkeer van voedselverspilling, steun voor mensen met weinig geld en als derde: verbinding leggen tussen arm en rijk.

Tegen verspilling

Om met dat laatste te beginnen: "Er was een mevrouw die haar hele 'corona-voorraad' potjes kwam brengen, want dat kreeg ze niet meer op", vertelt Ina. En dat was fijn, want Ina en haar mede-vrijwilligers verzamelen eten dat over is en delen het uit. Dit doen ze één keer per maand op donderdag bij MFC de Wijert aan de PC.Hoofdlaan. "Ik vond dat het niet kon om al dat eten weg te gooien, dus mijn idee was om contact te leggen met ondernemers, uit te leggen wat ik wilde en te vragen of ze wat over hebben om dat dan aan mensen in de wijk te geven die niet veel geld hebben."

Doortastend

Ina heeft het niet in haar eentje gedaan. Ze was doortastend genoeg om contact te zoeken met de wijksecretaris en de wijkwethouder en via hun kwam ze in contact met een buurtwerker die weer een paar studenten van Healthy Aging vond om haar op weg te helpen. "Ik gaf aan hoe ik het voor me zag en die studenten hebben het verder uitgewerkt en zo hebben we het samen opgesteld." Ina heeft zelf ondernemers gezocht. Ze vond een paar bakkerijen, een kaaswinkel en een Arabische supermarkt bereid om haar overgebleven voedsel te geven. Zaterdags gaat ze bij de markt langs.

Lijntjes leggen

"Ik heb ook eerst contact gezocht met 'Free Café' aan de Travertijnstraat in Backbone. Want ik heb eigenlijk hun idee gekopieerd. Zij halen ook overgebleven voedsel op en maken daar op zondag een maaltijd van, voor veel mensen en op woensdag delen ze het uit. Als ik voedsel over heb geef ik het aan hun. Er is ook de afspraak dat als ik langs een bedrijf ga, het Free Café dat niet doet. Omdat ik maar één keer per maand langs ga is dat goed te doen. Er zijn dus allemaal lijntjes gelegd; inmiddels, ook met de voedselbank die soms wat over heeft en met een middelbare school waarvan een aantal leerlingen kooklessen krijgt. "Ze maken soep en vriezen dat in en wij kunnen het dan weer uitdelen."

Met bakfiets en hondenkar

"We doen het met ongeveer negen vrijwilligers. Met een bakfiets en een hondenkar achter de fiets halen we de spullen op. Tegenwoordig blijf ik wat meer op de achtergrond en doe ik meer de coördinatie, het werd me fysiek te zwaar." Ina is afgekeurd, maar zo te horen heeft ze een dagtaak aan vrijwilligerswerk, want ze zet zich ook op andere plekken vrijwillig in.

Ik gaf aan hoe ik het voor me zag en die studenten hebben het verder uitgewerkt en zo hebben we het samen opgesteld

Kwaliteitsbrood en kaas

Er komen zo'n 25 mensen af op 'De Wijert voedt' het is een vrij stabiele groep vertelt Ina. "Ze vinden ons via facebook, de brugfunctionaris van de lagere school attendeert mensen erop en het staat in het wijkkrantje. Ik hoop altijd dat ze niet alleen voor zichzelf wat meenemen maar ook voor hun burens, want delen met anderen is ook belangrijk. Ik ben tevreden met hoe het nu gaat, mensen krijgen kwaliteitsbrood en kaas en wauw, het wordt niet meer weggegooid!"

Er zijn dus allemaal lijntjes gelegd

Colofon

Dit boekje is een uitgave van link050/Werkpro
Herestraat 100, 9711 LM Groningen
info@link050.nl
Vrijwilligersnieuws@link050.nl

Interviews en teksten:

Jeanet Verveer, hoofdredacteur Vrijwilligersnieuws
Met dank aan Magda Bootsma

Vormgeving en fotografie:

Dionne Hagedoorn, Elena Stepanova, Ilse Woltmeijer
Jaël Knevel, Kevin Bekkering, Mark Timmerman en Rita Dalal

Mede mogelijk gemaakt door:

link050 vrijwilligerssteunpunt

Wat is link050

Link050 is Dé vrijwilligerscentrale van de gemeente Groningen. Wij beheren de vrijwilligers /participatie vacaturebank en ondersteunen vrijwilligersorganisaties op meerdere wijzen op het terrein van vrijwillige inzet. Je kunt ons vinden aan de Herestraat 100, ons mailadres is: info@link050.nl

Fondsen en subsidies bemiddeling via link050!

Als stichting / vereniging kun je (aanvullende) subsidie-én fondsen aanvragen voor een project, activiteit of buurtinitiatief. Wil je weten waar je een aanvraag kan doen maak dan een afspraak met één van onze adviseurs. Wij stellen een lijst samen met mogelijke fondsen waar je een aanvraag zou kunnen doen. Deze lijst wordt samengesteld op basis van het werkterrein van je organisatie. Je kunt een afspraak maken via: 050- 30 51 900.

Vrijwilligers vacaturebank en participatiebanen!

Ben je op zoek naar vrijwilligers of wil je advies met betrekking tot werving? Dan ben je bij link050 op het juiste adres. Je kunt je oproep plaatsen in onze vacaturebank. We kunnen je ondersteunen bij het schrijven van een inspirerende vacaturetekst, onze social media kanalen benutten om voor jou te werven en nog veel meer. Vraag naar de mogelijkheden.

Fonds Goed Idee

Fonds Goed Idee is een fonds dat projecten voor kinderen/jongeren, georganiseerd door inwoners en/of non-profit organisaties, financieel ondersteunt. Heb je als bewoner of organisatie een goed idee? Laat het ons weten. We stellen max 1500 euro beschikbaar per goed idee voor kosten van de activiteiten.

Extralink!

Heb je te maken met vrijwilligers die hun draai nog niet zo hebben gevonden bij jouw stichting/vereniging en heb jij en/of je vrijwilliger behoefte aan ondersteuning van onze getrainde vrijwilligers? Laat het ons weten.

Adviseur vrijwillige inzet.

Vanuit link050 kan onze adviseur vrijwillige inzet kosteloos met jouw stichting / vereniging meedenken over beleidszaken, werving en selectie van vrijwilligers en nog veel meer. Vraag naar de mogelijkheden.

Verhalen van Vrijwilligers:

Wil je jouw vrijwilligers in het zonnetje zetten en laten zien wat ze doen? Dan is het mogelijk ze te laten interviewen door de redactie van VrijwilligersNieuws. Voorbeelden hiervan vind je in dit boekje. Zo kan je jouw stichting/vereniging onder de aandacht brengen en met een mooi verhaal nieuwe vrijwilligers enthousiasmeren. Je kunt ons mailen via vrijwilligersnieuws@link050.nl

Laat je inspireren en ontwikkelen via Ontwikkellink!

Ontwikkellink is ons platform waar vanuit we gratis workshops en trainingen aanbieden aan iedereen die vrijwillig actief is in de gemeente Groningen. Het maakt niet uit in welke vorm of hoe vaak. Elke maand staat er weer nieuw aanbod op. Ook bieden we cursussen/trainingen aan op maat voor vrijwilligersorganisaties. Je kunt ons mailen via ontwikkellink@link050.nl.